

Suvestinė redakcija nuo 2020-01-02

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-12-31, i. k. 2015-21166

Nauja redakcija nuo 2020-01-02:

Nr. [1R-340](#), 2019-12-17, paskelbta TAR 2019-12-17, i. k. 2019-20335

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL CIVILINIŲ ORLAIVIŲ AVARIJŲ IR INCIDENTŲ SAUGOS TYRIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2015 m. gruodžio 30 d. Nr. 1R-388

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 42 straipsnio 1 dalimi, atsižvelgdamas į 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 996/2010 dėl civilinės aviacijos avarijų ir incidentų tyrimo ir prevencijos, kuriuo panaikinama Direktyva 94/56/EB (OL 2010 L 295, p. 35), ir įgyvendindamas 2019 m. liepos 1 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2019/1128 dėl prieigos prie saugos rekomendacijų ir su jomis susijusių atsakymų, laikomų Europos centrinėje saugykloje, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2012/780/ES (OL 2019 L 177, p. 112),

tvirtinu Civilinių orlaivių avarijų ir incidentų saugos tyrimo tvarkos aprašą (pridedama).

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos teisingumo ministro
2015 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1R-388
(Lietuvos Respublikos teisingumo ministro
2019 m. gruodžio 17 d. įsakymo Nr. 1R-340
redakcija)

CIVILINIŲ ORLAIVIŲ AVARIJŲ IR INCIDENTŲ SAUGOS TYRIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Civilinių orlaivių avarijų ir incidentų saugos tyrimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja civilinių orlaivių (toliau – orlaiviai) avarijų ir incidentų saugos tyrimo tvarką.

2. Orlaivių avarijas ir incidentus, išskyrus šio aprašo nustatytus atvejus, tiria orlaivių avarijų ir incidentų tyrimų vadovas (toliau – tyrimų vadovas), kurį paskiria Lietuvos Respublikos teisingumo ministras.

3. Šio aprašo reikalavimai taikomi orlaivių savininkams (valdytojams), civilinės aviacijos įmonėms, organizacijoms, kitiems Apraše ir kituose teisės aktuose nurodytiems fiziniams ir juridiniams asmenims.

4. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme ir Reglamente (ES) Nr. 996/2010.

5. Avarijų ir incidentų saugos tyrimai atliekami vadovaujantis 1944 m. Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos 13 priedu, Tarptautinės civilinės aviacijos vadovais „Avarijų ir incidentų tyrimo strategijos ir tvarka“ (Doc 9962), „Orlaivių avarijų ir incidentų tyrimo vadovas“ (Doc 9756), „Neskelbtinos saugos informacijos apsaugos vadovas“ (Doc 10053) ir „Pavojai orlaivio avarijos vietoje“ (Cir 315).

II SKYRIUS AVARIJŲ IR PAVOJINGŲ INCIDENTŲ SAUGOS TYRIMO ORGANIZAVIMAS

6. Orlaivių avarijas ir pavojingus incidentus tyrimų vadovas tiria vienas arba padedamas savo sprendimu paskirtų ekspertų ir konsultantų. Ekspertų ir konsultantų darbui vadovauja tyrimų vadovas.

7. Kai avariją ar pavojingą incidentą tyrimų vadovas tiria vienas, šio aprašo nuostatas dėl ekspertų ir konsultantų veiklos jis įgyvendina tiesiogiai.

8. Ekspertais ir konsultantais gali būti tik reikiamą išsilavinimą, kvalifikaciją ir darbo patirtį turintys specialistai. Jie turi būti nešališki ir tyrimo baigtimi asmeniškai nesuinteresuoti asmenys.

9. Tyrimų vadovas, ekspertai ir konsultantai negali būti įpareigoti pateikti ekspertinę išvadą, susijusią su transporto sauga teisiniame arba administraciniame procese, kuriuo siekiama nustatyti kaltę ar atsakomybę.

10. Orlaivio savininkas (valdytojas), civilinės aviacijos įmonės, organizacijos, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys sudaro reikiamas sąlygas ir teikia pagalbą tyrimų vadovui, ekspertams ir konsultantams.

III SKYRIUS

AVARIJOS IR PAVOJINGO INCIDENTO SAUGOS TYRIMO DALYVIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

11. Tyrimų vadovo nurodymus privalo vykdyti visi saugos tyrime dalyvaujantys asmenys.

12. Tyrimų vadovas privalo:

12.1. įvykus avarijai ar pavojingam incidentui prireikus paskirti ekspertus ir konsultantus, supažindinti juos su saugos tyrimo tikslais ir pagrindinėmis procedūromis atliekant saugos tyrimą;

12.2. instrukuoti ekspertus ir konsultantus apie darbų saugą avarijos ar pavojingo incidento vietoje;

12.3. nustatyti pagrindines ekspertų ir konsultantų darbo kryptis;

12.4. užtikrinti ekspertų ir konsultantų darbo efektyvumą ir koordinuoti visų saugos tyrime dalyvaujančių asmenų veiksmus;

12.5. kiek įmanoma greičiau užbaigti saugos tyrimo darbus ir užtikrinti, kad būtų parengta avarijos ar pavojingo incidento saugos tyrimo ataskaita.

13. Tyrimų vadovas turi teisę:

13.1. priimti galutinius sprendimus saugos tyrimo klausimais;

13.2. duoti nurodymus visiems saugos tyrime dalyvaujantiems asmenims;

13.3. uždrausti saugos tyrime dalyvauti asmenims, kaltiems dėl daiktinių įrodymų netekimo, sąmoningai suklastojusiems dokumentaciją arba nuolat nevykdžiusiems tyrimų vadovo, ekspertų ir konsultantų nurodymų.

14. Tyrimų vadovas atsako už:

14.1. avarijos ar pavojingo incidento saugos tyrimo objektyvumą, teisingą dokumentų įforminimą;

14.2. sprendimų dėl avarijos ar pavojingo incidento saugos tyrimo pagrįstumą.

15. Ekspertai ir konsultantai privalo:

15.1. vykdyti tyrimų vadovo nurodymus;

15.2. tirti avariją ar pavojingą incidentą visapusiškai ir objektyviai, derinti savo veiksmus su tyrimų vadovu.

16. Ekspertai ir konsultantai turi teisę:

16.1. susipažinti su avarijos ar pavojingo incidento saugos tyrimo medžiaga, kurios reikia jų darbui atlikti;

16.2. teikti siūlymus dėl saugos tyrimo.

IV SKYRIUS

AVARIJOS IR PAVOJINGO INCIDENTO SAUGOS TYRIMO ATASKAITA

17. Baigiamasis avarijos ar pavojingo incidento saugos tyrimo dokumentas yra saugos tyrimo ataskaita.

18. Avarijos ar pavojingo incidento saugos tyrimo ataskaitą pasirašo tyrimų vadovas, o kai buvo paskirti ekspertai ir konsultantai, – ir jie. Ekspertas ar konsultantas, nesutinkantis su ataskaitos išvadomis, ataskaitą pasirašo, bet nurodo, su kuriomis išvadomis nesutinka.

19. Tyrimų vadovas paskelbia orlaivio avarijos ar pavojingo incidento saugos tyrimo ataskaitą Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos interneto svetainėje, taip pat paviešina ataskaitą kitomis jam prieinamomis priemonėmis.

20. Saugos tyrimo ataskaita nenaudojama kaip įrodymas teisiniame arba administraciniame procese, kuriuo siekiama nustatyti kaltę ar atsakomybę.

V SKYRIUS

INCIDENTO SAUGOS TYRIMAS

21. Incidentą gali tirti arba jo saugos tyrimą atnaujinti tyrimų vadovas vienas arba padedamas savo sprendimu paskirtų ekspertų ir konsultantų, jei tyrimų vadovas tikisi padaryti aviacijos saugai svarbių išvadų. Ekspertų ir konsultantų darbui vadovauja tyrimų vadovas.

22. Incidento saugos tyrimui *mutatis mutandis* taikomos šio aprašo nuostatos, reguliuojančios avarijos ir pavojingo incidento saugos tyrimą.

VI SKYRIUS

SAUGOS REKOMENDACIJOS

23. Tyrimų vadovas saugos rekomendacijas ir su jomis susijusius atsakymus skelbia Europos centrinėje saugykloje.

24. Tyrimų vadovas su saugos rekomendacijomis susijusius atsakymus Europos centrinėje saugykloje paskelbia per 30 dienų nuo atsakymo gavimo.

25. Tyrimų vadovas užtikrina, kad su saugos rekomendacijomis susiję atsakymai Europos centrinėje saugykloje būtų skelbiami nepateikiant asmeninės ir konfidencialios informacijos:

25.1. vardai, pavardės ir (ar) pareigų pavadinimai pakeičiami į daugtaškius laužtiniuose skliaustuose;

25.2. gautas atsakymo tekstas paliekamas neredaguotas ir nebekartojama bendra informacija, paskelbta kartu su saugos rekomendacija. Tačiau jei saugos rekomendacijos adresatas savais žodžiais pakartoja bendrąją informaciją, tai laikoma atsakymo dalimi, kuri neredaguojama;

25.3. pašalinama visa saugos adresato nurodyta konfidenciali informacija ir informacija apie asmenis ir jų asmens duomenis (el. pašto adresas, vardas, pavardė ir kita);

25.4. jei atsakymas buvo parašytas pirmuoju asmeniu vartojant asmeninius įvardžius, jie pakeičiami į adresato pavadinimą, kuriam buvo skirta saugos rekomendacija;

25.5. visi atlikti pakeitimai nurodomi laužtiniuose skliaustuose;

25.6. negali būti skelbiama gauto atsakymo santrauka.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Kitų valstybių paskirti įgaliotieji atstovai ir jų konsultantai dalyvavimo saugos tyrime apimtį suderina su tyrimų vadovu.

27. Atsiradus naujų svarbių faktų ar aplinkybių, kurie gali turėti įtakos skrydžių saugai, tyrimų vadovas gali nuspręsti pradėti arba atnaujinti baigtą orlaivio avarijos ar incidento saugos tyrimą.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Įsakymas

Nr. [1R-340](#), 2019-12-17, paskelbta TAR 2019-12-17, i. k. 2019-20335

Dėl teisingumo ministro 2015 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. 1R-388 „Dėl Civilinių orlaivių avarijų ir incidentų tyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo